

**ΕΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Ε.Ο.Ε.Δ.Ε.)**

– ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ ΑΘΗΝΑΣ & ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΗΜΕΡΙΔΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

&

ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

**«Καινοτόμες Δράσεις που προάγουν
τον Οικονομικό Εγγραμματισμό των Μαθητών»**

ΕΒΕΑ, 01-11-2022

Οικονομικός Εγγραμματισμός (Financial Literacy)

Εννοιολογικές προσεγγίσεις

Ορισμός (OECD): είναι ο κατάλληλος και απαραίτητος συνδυασμός οικονομικής αντίληψης, γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων και συμπεριφορών για να μπορεί το άτομο να λαμβάνει ορθές οικονομικές αποφάσεις που θα του εξασφαλίσουν οικονομική ευημερία.

What we mean by...

FINANCIAL EDUCATION

Process of systematic instruction to increase financial literacy and capability



Adapted from World Bank and OECD definitions

FINANCIAL LITERACY

Level of knowledge about financial concepts and principles



FINANCIAL CAPABILITY

Application of financial literacy in financial decision making



Συνιστώσες του Οικονομικού Εγγραμματισμού:

- ▶ Ικανότητα διαχείρισης προσωπικών περιουσιακών στοιχείων.
- ▶ Ικανότητα κατάρτισης και διαχείρισης ατομικού προϋπολογισμού.
- ▶ Απόκτηση οικονομικών γνώσεων.
- ▶ Ικανότητα αναζήτησης αξιόπιστης πληροφόρησης, σωστών συμβουλών και καθοδήγησης.
- ▶ Ικανότητα κατανόησης και διαπραγμάτευσης των δικαιωμάτων του.
- ▶ **Σωστή καταναλωτική, αποταμιευτική, φορολογική, επιχειρηματική και επενδυτική συμπεριφορά.**
- ▶ Ικανότητα ίδρυσης, λειτουργίας και διαχείρισης μιας επιχείρησης.
- ▶ Κατανόηση του τρόπου λειτουργίας του φορολογικού συστήματος.
- ▶ Ύπαρξη ενός κοινού αξιακού συστήματος και κοινών πεποιθήσεων περί συναλλαγών.
- ▶ Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας κατανόησης και διαχείρισης των οικονομικών ζητημάτων.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΕΝΙΣΧΥΟΥΝ ΤΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- ▶ 1. Προγράμματα του Junior Achievement Greece
- ▶ 2. Young Business Talents
- ▶ 3. Οικονομικός Διαγωνισμός «ΕΡΜΗΣ»
- ▶ 4. Διεθνής Οικονομική Ολυμπιάδα
- ▶ 5. European Money Quiz – European Money Week
- ▶ 6. The Diamond Challenge: A Global High School Entrepreneurship Competition
- ▶ 7. Junior Squeezy: Διαγωνισμός Επιχειρηματικότητας Μαθητών που διοργανώνεται από το Orange Grove και την Ολλανδική Πρεσβεία στην Αθήνα

1. JUNIOR ACHIEVEMENT GREECE



1. Το Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων / Junior Achievement Greece, (ΣΕΝ/JA Greece) είναι ένας μη-κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2005.
2. Από το 2005 μέχρι σήμερα, το JA Greece:
 - ▶ έχει προσφέρει 17 εκπαιδευτικά προγράμματα και στις τρεις βαθμίδες της εκπαίδευσης, σε 116.000 μαθητές και φοιτητές και 6.000 σχολεία,
 - ▶ έχει συνεργαστεί με 6.700 εθελοντές και 6.300 εκπαιδευτικούς.
3. Στηρίζονται στη **βιωματική μέθοδο (learning by doing)**, μάθηση μέσα από την πράξη.
4. Τα προγράμματα αυτά καλλιεργούν την επιχειρηματικότητα, την καινοτομία και τον οικονομικό εγγραμματισμό.
5. Οι μαθητές αναπτύσσουν ψηφιακές, επιχειρηματικές και κοινωνικές δεξιότητες.
6. Το πιο γνωστό και πιο σημαντικό πρόγραμμα είναι η «**Εικονική Επιχείρηση**», που αφορά στη μετατροπή μιας επιχειρηματικής ιδέας σε πραγματική επιχείρηση με την επεξεργασία και κατάθεση ενός **Επιχειρηματικού Σχεδίου (Business Plan)**.
7. Η μαθητική επιχείρηση «**Microgreens - Magicgreens**» από το 2^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Κιλκίς αναδείχτηκε καλύτερη μαθητική επιχείρηση στην Ευρώπη το 2022 με θέμα την κυκλική οικονομία.

MICROGREENS MAGICGREENS

- ▶ Αποτελούμενη από 20 μαθητές ηλικίας 12-17 ετών από το 2^ο Πειραματικό Γυμνάσιο Κιλκίς, η Microgreens Magicgreens κέρδισε την 1^η θέση στον Πανευρωπαϊκό Διαγωνισμό Junior Achievement.
- ▶ Πύργοι παλιών υπολογιστών προς απόσυρση μετατρέπονται σε Microwonders – μικροθαύματα!
- ▶ Ο Θάλαμος Microwonders είναι ένα πλήρως αυτοματοποιημένο θερμοκήπιο ανάπτυξης και καλλιέργειας μικρολαχανικών / superfoods (σκοινόσκορδο, φύλλα καπουτσίνο, μουστάρδα, ραπανάκι κ.λπ.).
- ▶ Ο Θάλαμος εξασφαλίζει τις ιδανικότερες συνθήκες ανάπτυξης, σύμφωνα με τον δείκτη VPD (Vapor Pressure Deficit), στον μικρότερο χρόνο, για τη συγκομιδή και τη διασφάλιση της ποιότητας παραγωγής.
- ▶ Αποτελεί την ιδανική λύση τόσο για οικιακή καλλιέργεια μικρολαχανικών, όσο και για εστιατόρια, ξενοδοχεία κ.λπ.
- ▶ Η χρήση του IoT (Internet of Things) παρέχει στον χρήστη πρόσβαση στα δεδομένα της καλλιέργειας και τον έλεγχο αυτής 24/7.
- ▶ Η δημιουργία του θαλάμου με βάση τις αρχές της κυκλικής οικονομίας καθιστά το προϊόν μοναδικό και πρωτοποριακό.







ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΟ ΟΣΛΟ (Μάρτιος 2015)

Συμμετοχή με περίπτερο σε περιφερειακή έκθεση

Μαθητική επιχείρηση «ΥΓΕΙΟΚΡΑΤΗΣ»

Αντικείμενο: Ηλεκτρονικός Φάκελος Ασθενούς

Οι μαθητές στις σκανδιναβικές χώρες μπορούν να ιδρύσουν πραγματικές επιχειρήσεις από τα 16 τους!



**Βράβευση Pierce από το Junior Achievement Europe,
Βιέννη, Νοέμβριος 2018**

Επιχειρηματικό Σχολείο στην Ελλάδα 2018

(στις 17 καλύτερες μαθητικές επιχειρήσεις ανάμεσα σε 27.000 σε όλη την Ευρώπη)



2. YOUNG BUSINESS TALENTS



- ▶ Στηρίζεται στη λειτουργία ενός **Επιχειρηματικού Προσομοιωτή (Business Simulator)**, στο πλαίσιο του οποίου οι μαθητές λαμβάνουν όλα τα είδη πραγματικών αποφάσεων μέσα σε μια επιχείρηση.
- ▶ Ο Προσομοιωτής διατίθεται δωρεάν σε όλα τα σχολεία που συμμετέχουν στο Διαγωνισμό, από την εταιρία PRAXIS MMT με τη χορηγία του Ιδρύματος Μποδοσάκη.
- ▶ Η κάθε ομάδα, αποτελούμενη από 3-4 μαθητές, διαμορφώνει μια εικονική εταιρία που θα ανταγωνίζεται άλλες 4 ομάδες σχολείων, αρχικά σε περιφερειακό επίπεδο και έπειτα σε εθνικό, σε διαδοχικές φάσεις ως τον τελικό.
- ▶ Κάθε ομάδα **εισάγει ένα επιχειρηματικό σχέδιο στον Προσομοιωτή** (προτάσεις για όγκο παραγωγής προϊόντων, τιμολόγηση, αμοιβές πωλητών και αντιπροσώπων, διαφημιστικές καμπάνιες κ.λπ.), ο οποίος υπολογίζει τα αποτελέσματα κάθε ομάδας.
- ▶ Οι μαθητές διοικούν μια εταιρεία: ανάλυση, προγραμματισμός, υλοποίηση, έλεγχος.
- ▶ Προσφέρει εμπειρία μέσω πρακτικής άσκησης, συνδυάζοντας τη θεωρία με την πράξη.
- ▶ Οι μαθητές καλλιεργούν επαγγελματικές και επιχειρηματικές δεξιότητες και ικανότητες.

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ «ΕΡΜΗΣ»

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ



ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

- ▶ Διοργανώνεται εδώ και μια τριετία από το ΟΠΑ, σε συνεργασία με την Ε.Ο.Ε.Δ.Ε και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος.
- ▶ Καθιερώθηκε με αφορμή τον εορτασμό των 100 ετών από την ίδρυση του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
- ▶ Ο διαγωνισμός πραγματοποιείται σε δύο φάσεις: η 1η φάση γίνεται ηλεκτρονικά τον Μάρτιο και η 2^η φάση με φυσική παρουσία στο ΟΠΑ.
- ▶ Πρόκειται περί ενός ετήσιου θεσμού άμιλλας οικονομικών γνώσεων ανάμεσα στους μαθητές της Γ' Λυκείου της Ελληνικής Επικράτειας.
- ▶ Δημιουργούνται κίνητρα στην νέα γενιά να αποκτήσει καλύτερη πληροφόρηση και γνώσεις για τις σύγχρονες οικονομικές εξελίξεις.
- ▶ **Μικροοικονομία:** Θεσμοί και παραγωγικές δυνατότητες, Ζήτηση και Προσφορά, Ελαστικότητες, Εισοδηματικός περιορισμός και λήψη αποφάσεων από τα νοικοκυριά, Συναρτήσεις παραγωγής, κόστους και εσόδων, Μηχανισμός αγοράς και η κρατική παρέμβαση.
- ▶ **Μακροοικονομία:** Εθνικό προϊόν και εθνικολογιστικές σχέσεις, Ανάπτυξη, ανεργία και ανισότητα μακροχρόνια, Οικονομικές διακυμάνσεις και η βραχυχρόνια περίοδος, Δημόσια οικονομικά (δαπάνες, φόροι και δημόσιο χρέος), Διεθνές περιβάλλον, διεθνές εμπόριο, διεθνείς κρίσεις, Ευρωπαϊκή Ένωση και η Ευρωζώνη.

4. ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ



Οικονομική Ολυμπιάδα

- ▶ Είναι ένας διεθνής διαγωνισμός οικονομικών γνώσεων που απευθύνεται σε μαθητές και μαθήτριες Λυκείων της Ελλάδας και του εξωτερικού.
- ▶ Διεξάγεται σε τρεις γύρους: τοπικό, περιφερειακό και τελικό.
- ▶ Οι 5 διαγωνιζόμενοι με τις καλύτερες επιδόσεις προκρίνονται στον Τελικό της Διεθνούς Οικονομικής Ολυμπιάδας, που διεξάγεται αρχές Σεπτεμβρίου.
- ▶ Αποσκοπεί στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και των γνώσεων των μαθητών στο πεδίο των Οικονομικών.
- ▶ Η Οικονομική Ολυμπιάδα διεξήχθη το 2022 σε 15 χώρες.
- ▶ Στον τελικό της Ο.Ο. το 2022 Έλληνες μαθητές κατέκτησαν τη 2^η και την 5^η θέση (και οι δύο από πρόγραμμα I.B.).
- ▶ Στην Ελλάδα, ο διαγωνισμός διεξάγεται από το 2020 από το ΚΕΦiM - Μάρκος Δραγούμης, σε συνεργασία με το τσέχικο Ινστιτούτο Οικονομικής Εκπαίδευσης (INEV), διοργανωτή - φορέα του διαγωνισμού.
- ▶ Υποστηρίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδας, της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας για τα Σχολεία του Εξωτερικού.

5. European Money Quiz



- ▶ Είναι μια ετήσια πρωτοβουλία που διοργανώνεται από την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ομοσπονδία (ΕΤΟ) και τις αντίστοιχες Εθνικές Ενώσεις Τραπεζών, μεταξύ των οποίων και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ).
- ▶ Το **European Money Quiz** είναι ένα **παιχνίδι γνώσεων για το Χρήμα** και έχει διαμορφωθεί με στόχο να αποτελέσει εργαλείο:
 - για τη βελτίωση του χρηματοπιστωτικού εγγραμματισμού μαθητών της γ' Γυμνασίου και Α' Λυκείου ηλικίας 13-15 ετών, και
 - προετοιμασίας για συμμετοχή σε διαγωνισμούς σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.
- ▶ Στην Ελλάδα ο διαγωνισμός διεξάγεται εδώ και πέντε χρόνια.
- ▶ Η νικήτρια Ομάδα σε εθνικό επίπεδο ταξιδεύει στις Βρυξέλλες, όπου διεξάγεται ο ευρωπαϊκός διαγωνισμός.
- ▶ Το 2022 ο διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά μεταξύ 328 ομάδων τάξεων από 69 σχολεία (32 Γυμνάσια και 37 Λύκεια), δημόσια και ιδιωτικά, με τη συμμετοχή 1.232 μαθητών.
- ▶ Με τη βοήθεια των Καθηγητών τους οι μαθητές εξασκούνται πάνω σε 16 παιχνίδια γνώσεων μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας.
- ▶ Σαν βασικό έντυπο υλικό χρησιμοποιούν το βιβλίο «Πρώτα Χρηματοοικονομικά Βήματα» με ενότητες, όπως: Εισόδημα & Δαπάνες, Περιουσιακά Στοιχεία και Χρέη, Συμβουλές Οικονομικής Διαχείρισης.

European Money Quiz (2)



6. Diamond Challenge Competition for High School Entrepreneurs

- ▶ Πρόκειται για διεθνή διαγωνισμό μαθητικής επιχειρηματικότητας, που ξεκίνησε το 2012 από το Πανεπιστήμιο του Delaware.
- ▶ Στην Ελλάδα ξεκίνησε το 2019.
- ▶ Το 2022 συμμετείχαν μαθητικές ομάδες από 35 χώρες.
- ▶ Οι τρεις νικήτριες ομάδες μοιράζονται έπαθλα αξίας 100.000 \$.
- ▶ **Οι νικήτριες ομάδες έχουν ήδη εξασφαλίσει χρηματοδότηση για τη συνέχεια.**

Τελικός Diamond Challenge με συμμετοχή της ελληνικής ομάδας Agro, Newark, Delaware, 2019





ΣΗΜΕΡΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΠΟ ΠΟΜΠΕΟ

Τον Ιούλιο στις ΗΠΑ ο Βαρθολομαίος

Επίσημη επίσκεψη στις ΗΠΑ πρόκειται να πραγματοποιήσει ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος το προσεχές καλοκαίρι, προσκεκλημένος του Αμερικανού υπουργού Εξωτερικών Μάικ Πომπéo. Η επίσκεψη προβλέπεται να γίνει τον Ιούλιο, προκειμένου ο Οικουμενικός Πατριάρχης να μιλήσει σε συνδιάσκεψη για το περιβάλλον. **Σελ. 4**

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ

Συμπληρωματική η ιδιωτική ασφάλιση

Η **ιδιωτική** ασφάλιση μπορεί και πρέπει να λειτουργήσει ως συμπληρωματική με το δημόσιο ασφαλιστικό σύστημα. Στο σημείο αυτό συμφώνησαν ο διοικητής της ΤτΕ Γιάννης Στουρνάρας, ο υφυπουργός παρά τω Πρωθυπουργώ Δημήτρης Λιάκος και ο πρόεδρος της Ενωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδας Αλέξανδρος

Αξιοποιώντας τα «δύσμορφα» φρούτα



Μπορεί να μη βρίσκουν μια θέση στον πάγκο των καταστημάτων, ωστόσο τα «δύσμορφα» φρούτα και λαχανικά είναι εξίσου γευστικά και θρεπτικά με τα υπόλοιπα. Τρεις 15χρονοι μαθητές, οι Θεοδωρής Πρωτόδικος, Παντελής Καρασάββας και Χάρης Σείμανίδης, συνέλαβαν μια έξυπνη επιχειρηματική ιδέα, την προώθηση στην αγορά αυτών των προϊόντων σε χαμηλότερη τιμή. Με την ιδέα αυτή θα λάβουν μέρος στον μαθητικό διαγωνισμό Diamond Challenge, που πραγματοποιείται κάθε χρόνο από το Πανεπιστήμιο Delaware των ΗΠΑ. **Σελ. 8**

Μετεξεταστέα αφήνει την Αθήνα η Κομισιόν

Βασικό «αγκάθι» η πρώτη κατοικία

Σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των προαπαιτούμενων της δεύτερης μεταμνημονιακής αξιολόγησης διαπιστώνει η Κομισιόν στην έκθεσή της που δημοσιοποιείται σήμερα. Η κυβέρνηση έχει πλέον νέα προθεσμία να ολοκληρώσει τα προαπαιτούμενα, μέχρι το Eurogroup της 11ης Μαρτίου.

Σε διαφορετική περίπτωση, θα είναι δύσκολο να λάβει την έγκριση για την εκταμίευση του 1 δισ. ευρώ που θα μειώσει ισόποσα το χρέος. Ένα από τα βασικά θέματα σε εκκρεμότητα είναι το νέο πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας, επί του οποίου οι θεσμοί διατυπώνουν ισχυρές ενστάσεις. **Σελ. 23**

7. Junior Squeezy



- ▶ Το πρόγραμμα Μαθητικής Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας Junior Squeezy προσφέρεται από το **Orange Grove** και την **Ολλανδική Πρεσβεία** στην Αθήνα σε συνεργασία με το ίδρυμα Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή.
- ▶ Οι μαθητές λαμβάνουν καθοδήγηση από μέλη του δικτύου εκπαιδευτών και μεντόρων της θερμοκοιτίδας Orange Grove.
- ▶ Το επιχειρηματικό πρόγραμμα περιλαμβάνει μια σειρά εβδομαδιαίων εργαστηρίων και mentoring πάνω σε βασικές έννοιες της καινοτομίας επιχειρηματικότητας καθώς και startup μεθοδολογίες και εργαλεία, από business model canvas και problem / solution fit έως budgeting και marketing.
- ▶ Ο διαγωνισμός διεξάγεται από 21/10 – 9/12 κάθε έτους.
- ▶ Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με το **Junior Squeezy Demo Day**, όπου 6 ομάδες παρουσιάζουν την επιχειρηματική τους ιδέα στην κριτική επιτροπή και σε επιλεγμένο κοινό.

Βράβευση Μαθητικής Επιχείρησης «Zero % Risk»

Τελικός Junior Squeezy, 2019

1^ο ΒΡΑΒΕΙΟ (ανάμεσα σε 40 μαθητικές και φοιτητικές ομάδες)

Κριτές: Πρέσβεις ΗΠΑ, Ισραήλ και Ολλανδίας



ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- ▶ Οι μαθητές βάζουν σε τάξη τα οικονομικά τους και τη διαχείριση της περιουσίας τους.
- ▶ Μπορούν να «φιλτράρουν» καλύτερα τις πληροφορίες που παίρνουν από τα ΜΜΕ και τις προτάσεις οικονομικής πολιτικής.
- ▶ Κατανοούν την παγκόσμια λειτουργία της οικονομίας.
- ▶ Μπορούν να προετοιμαστούν καλύτερα για ξαφνικά μακροοικονομικά γεγονότα, όπως μια οικονομική κρίση.
- ▶ Είναι λιγότερο ευάλωτοι στο λαϊκισμό και τις επιφανειακές αναλύσεις.
- ▶ Μπορούν να συνεισφέρουν πιο αποτελεσματικά στις δημόσιες υποθέσεις.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- ▶ Να αλλάξει η δομή, το περιεχόμενο και το πρόγραμμα της διδασκαλίας των οικονομικών μαθημάτων στο Γενικό Λύκειο.
- ▶ Να μπει μάθημα Οικονομικών Γενικής Παιδείας στην Α' Τάξη του Γενικού Λυκείου.
- ▶ Να μπει μάθημα Α.Ο.Θ. Κατεύθυνσης/Προσανατολισμού στη Β' Τάξη του Γενικού Λυκείου.
- ▶ Να γραφεί νέο σχολικό βιβλίο για το μάθημα του Α.Ο.Θ. στη Γ' Τάξη του Γ.Λ. και να είναι επιπέδου Ι.Β.
- ▶ Να ισχύσει ο θεσμός του Πολλαπλού Βιβλίου.
- ▶ Να μπουν - έστω ως μαθήματα Επιλογής - στο Γενικό Λύκειο τα εξής:
 - ▶ **Επιχειρηματικότητα** στην Α' Τάξη του Γ.Λ.
 - ▶ Εισαγωγή στη **Λογιστική και στη Χρηματοοικονομική** στη Β' Τάξη του Γ.Λ.
 - ▶ **Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων & Οργανισμών** στη Γ' Τάξη του Γ.Λ.

Εναλλακτική πρόταση:

Να υιοθετηθεί αυτούσιο το πρόγραμμα διδασκαλίας, η μεθοδολογία και τα βιβλία Οικονομικών Μαθημάτων και στις τρεις Τάξεις στο **Κυπριακό Λύκειο!**